

ДЕТСКА ГРАДИНА „ЗДРАВЕЦ“ - ПАЗАРДЖИК

Град Пазарджик ул. "Васил Априлов" №1 тел. 44-46-75 E-mail zdravetz_pz@abv.bg

УТВЪРДИЛ:

ВЕСКА НЕНЧЕВА

Директор на ДГ „Здравец“

ПРЕЦЕДУРИ ЗА РЕАКЦИЯ ПРИ ПРОЯВИ НА ТОРМОЗ И АГРЕСИЯ

Процедура за реакция при прояви на тормоз

1. Стартиране на процедурата: при наблюдавана ситуация на тормоз или при съобщена ситуация на тормоз.

1.1. При наблюдавана ситуация на тормоз незабавно се прекратява ситуацията. В случай на физически тормоз децата трябва да бъдат разделени и да се прекрати физическият контакт между тях незабавно. Когато има опасност за живота на детето, може да се използва разумна физическа сила под формата на избутване, издърпване, задържане на място.

Не трябва веднага да се разпитва за случилото се, да се обсъждат причините за насилието или да се изяснява ситуацията. Това може да се случи на по-късен етап. Важното е учителят ясно да обяви пред всички, че това е насилие и то е недопустимо поведение. В този момент не е добре да се разпитва за подробности и детето, което е потърпевшо, особено в присъствието на детето, което е нанесло насилието/тормоза и на други деца, защото това може да урони неговото достойнство. Фокусът на интервенцията трябва да бъде насочен към децата-свидетели на насилието, към средата, а не към активните участници и потърпевшите в ситуацията на насилие;

Когато става въпрос за първа проява, която не е тежка по отношение на нанесената вреда, може да се приложи подходът за възстановяване на щетата или да се наложи друга предварително съгласувана мярка.

До 1 час се уведомява директора на училището.

1.2. При съобщена ситуация на тормоз до 1 час от научаването следва устно да се уведоми директора на ДГ.

2. Директорът на ДГ, заедно с докладващия учител правят преценка на ситуацията и решават дали има тормоз и от кое ниво е.

3. При първо ниво на тормоз учителят предприема педагогически мерки за интервенция.

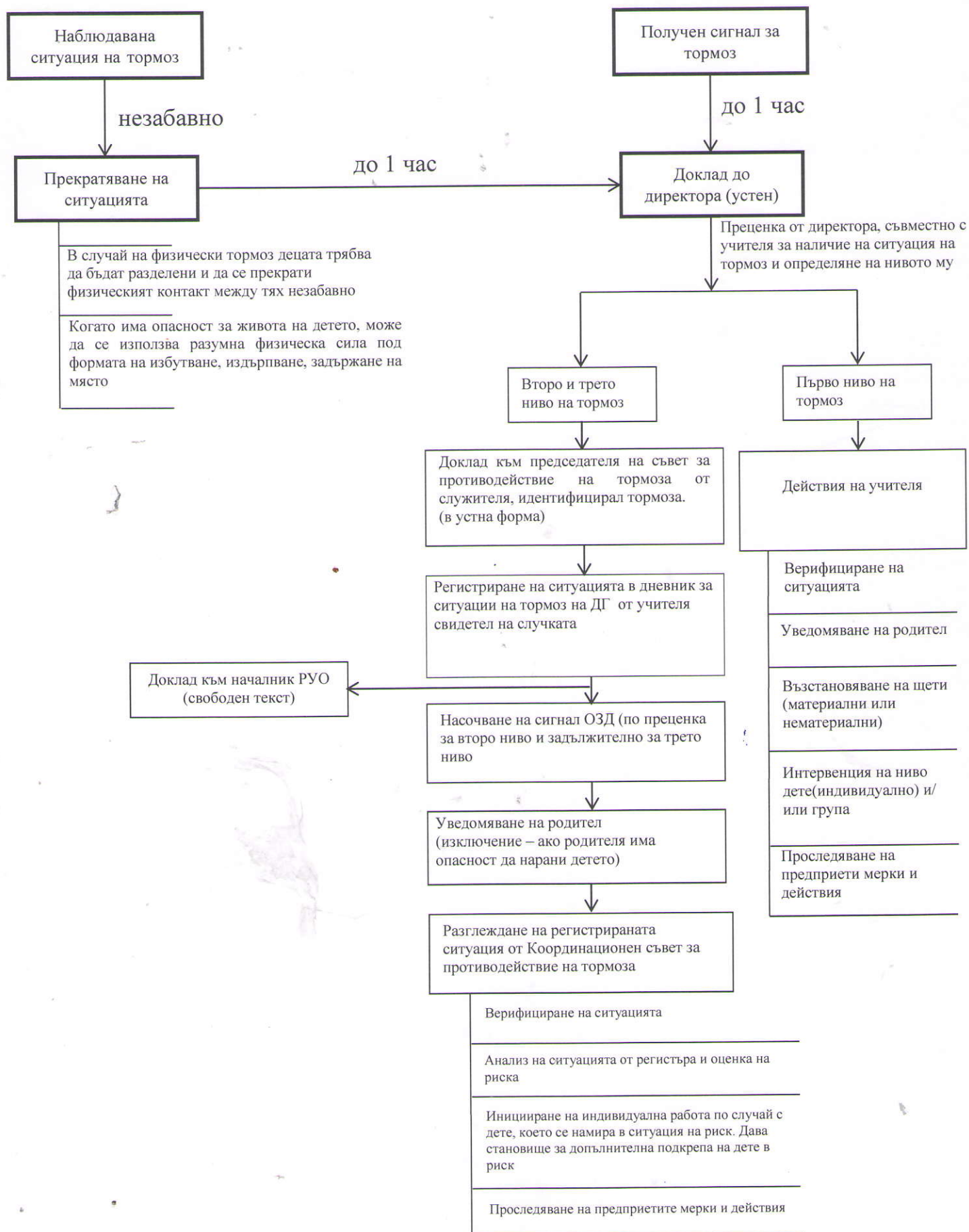
➤ На първо място се уведомяват родителите на участвалите в ситуацията деца;

➤ Използва се подхода „Възстановяване на щетата“ в следните стъпки:

✓ като първа стъпка учителят изслушва детето. Не е желателно детето да се изслушва съвместно с потърпевшото дете;

- ✓ ключов момент във възстановяването на щетата е, че учителят разговаря с детето, а детето само предлага как ще поправи грешката си, с което отново ще се възстанови нарушената ценност. С това негово предложение трябва да се съгласи и детето, което е потърпевш от насилието. Този процес се медира от ангажирания в случая учител;
 - ✓ след изясняване на ситуацията и постигане на договореност, учителят за определен период от време проследява поведението на децата и дава обратна връзка. Учителят може да потърси съдействие и от другите учители, които също да наблюдават поведението на децата и да реагират своевременно.
 - ✓ при преценка може да бъде насочено към услуги в общността
 - Предприема се педагогическа интервенция на ниво група
 - Проследява се ефекта от предприетите мерки и действия
4. При второ и трето ниво на тормоз се докладва случилото се на председателя на координационния съвет за противодействие на насилието и тормоза в ДГ и се правят следните стъпки:
- Ситуацията се вписва в Дневник на случай от учителя, който е бил свидетел ;
 - Подготвя се доклад до РУО (в свободен текст) и до Дирекция „Социално подпомагане“, Отдел „Закрила на детето“ (също в свободен текст) като докладването в ОЗД е задължително за трето ниво на тормоз и по преценка за второ.
 - Уведомяват се родителите на децата, участвали в ситуацията (изключение се прави, ако има опасност родителя да нарани детето си, но този факт изрично се описва в доклада до ОЗД).
 - До три работни дни ситуацията се разглежда от Координационния съвет за противодействие на тормоза, който прави анализ на ситуацията и оценка на риска и при нужда инициира работа по случай (Приложение 4)

БЛОК СХЕМА ЗА РЕАКЦИЯ ПРИ ПРОЯВИ НА ТОРМОЗ

Приложение 2

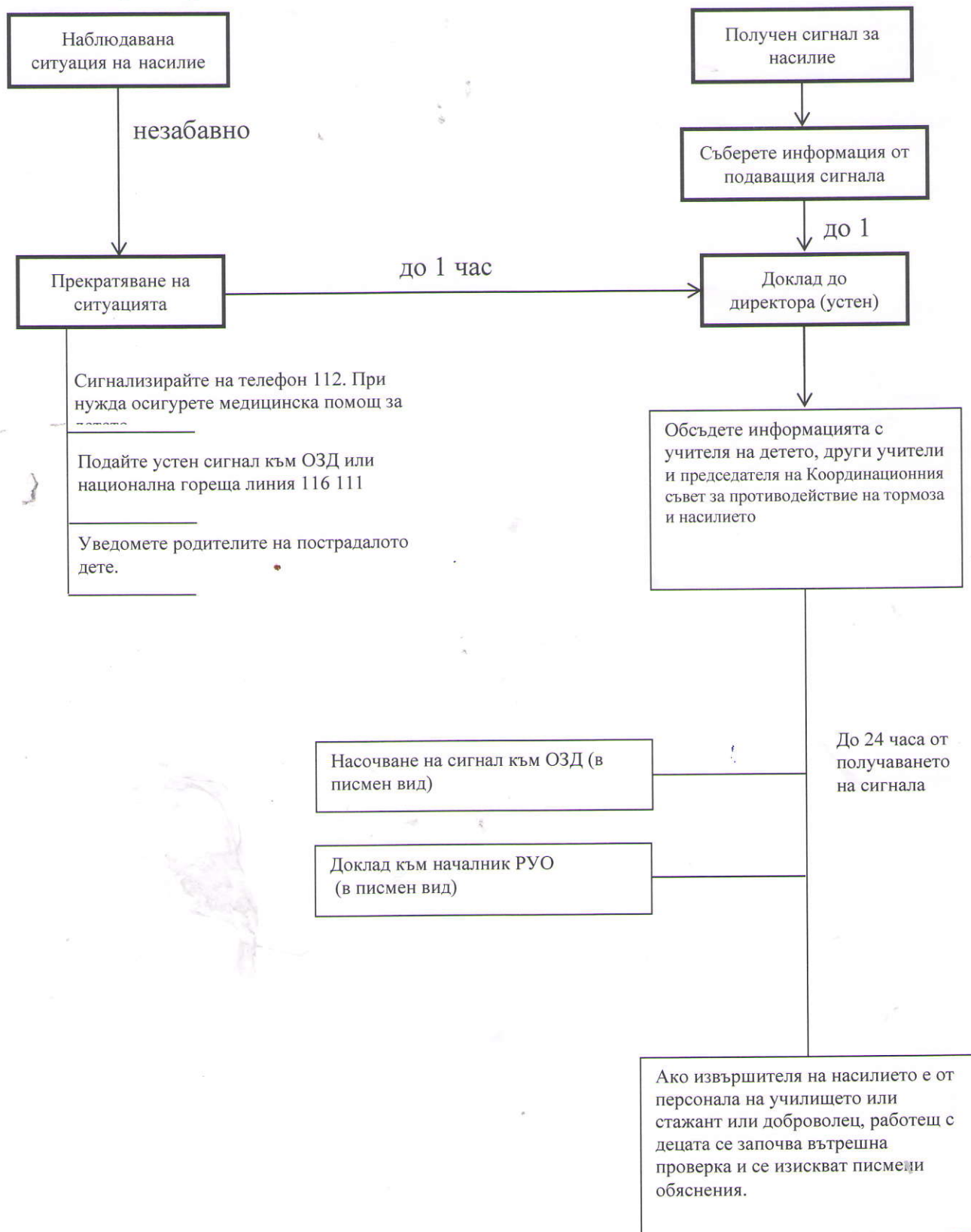
Процедура за действие при агресия на дете срещу възрастен

1. Незабавно прекратяване на действието от възрастен, който е в близост до мястото на извършеното насилие.
2. Оказване на помощ, в случай че има пострадал/пострадали.
3. Отделяне на детето с оглед на възстановяване на сигурността. Отделянето на детето може да бъде временно до успокояването му, осъществява се психологическо консултиране/кризисна интервенция.
4. Уведомяват се родителите на детето.
5. За целите на изясняване на ситуацията и причините довели до нея е препоръчително разговорът с детето да не е непосредствено след събитието. Разговорът задължително се провежда от психолог. Психологът/ педагог. съветник дава становище след оценката на проблема и поведението на детето за целите на вземането на решение за последствията от педагогическия съвет.
6. ДГ организира провеждане на педагогически съвет за вземане на решение за последващи действия. Обсъждат се възможни действия и се прави план за работа с детето.

Процедура за действие при насилие върху дете

1. Стартиране на процедурата: при наблюдавана или докладвана ситуация на насилие от страна на възрастен върху дете. Тази процедура се стартира независимо дали възрастния е родител или близък на детето, член на педагогическия или непедагогическия персонал на училището, гост на ДГ, стажант или доброволец, който работи с децата, работник, който изпълнява временни дейности в ДГ или случаен възрастен.
2. При наблюдавана ситуация на насилие, тя следва да бъде прекратена незабавно. За целта подайте сигнал към спешен телефон 112. При нужда осигурете медицинска помощ на пострадалото дете до пристигането на спешните екипи.
3. Подайте сигнал за случилото се към ОЗД – Пазарджик или към Национална гореща телефонна линия 116 111.
4. Уведомете родителите на пострадалото дете. (Ако родителя е насилника, тази стъпка не е задължителна).
5. При докладвана ситуация на насилие, съберете максимално възможната информация от докладващия.
6. До 1 час от събитието, свързано с насилието или научаването за насилие, докладвайте до директора на училището.
7. Обсъдете събраната информация с учителя на детето, други учители и председателя на Координационния съвет за противодействие на тормоза и насилието.
8. До 24 часа от събитието, свързано с насилието или научаването за насилие следва да се подготвят писмени сигнали до ОЗД-Пазарджик и писмен доклад до Началник на РУО-Пазарджик.
9. Ако извършителя на насилието е от персонала на ДГ или стажант или доброволец, работещ с децата се започва вътрешна проверка и се изискват писмени обяснения.

БЛОК-СХЕМА
за реагиране за насилие/съмнение за насилие над дете

Процедура за инициране на работа по случай и насочване на случая към други служби

Стартиране на процедурата: при вписана ситуация на тормоз от второ или трето ниво.

1. Верифициране на ситуацията — нужно е да се разбере не толкова какво се е случило (като факти), а как са се чувствали участниците в нея. Емоционалното състояние дава обяснението на това, което се е случило.
2. Анализ на ситуацията и оценка на риска — нужно е да се прецени дали съществува вероятност едно и също дете да изпада в една и съща ситуация, в същата или в разменена роля, напр. дали детето, което е проявило агресия в една ситуация, ще прояви същата агресия в друга или пък ще бъде жертва на агресия. Прави се преценка и на това колко голяма е тази вероятност.
3. При рискови фактори, които са извън възможностите за въздействие от страна на ДГ може да се вземе решение за насочване на дете в риск към допълнителна подкрепа и се уведомява ОЗД-Пазарджик за дете в риск.
4. При рискови фактори, които могат да се управляват от ДГ, в сътрудничество с родителите, но и необходимост от услуги, които ДГ не може да предложи, родителите се насочват към подходящи услуги в общността - съществуващи услуги и програми за превенция и противодействие на насилието и тормоза в училището

Подходи при интервенция на ниво група след ситуация на тормоз

- Обсъждане между децата и учителя с цел изясняване на възникнал проблем, влиянието върху всички участници и свидетели, последствията, както и възможните решения.
- Съвместни действия между учител и психолог/педагогически съветник и включване на външни специалисти.
- Може да се организират допълнителни занятия с цялата група с подкрепата на психолога или педагогическия съветник. За целта би могъл да се покани и външен за училището специалист.
- Използване на посредник при разрешаване на конфликта.
- Провеждане на тематична родителска среща.

НИВА НА ТОРМОЗ

Ниво на тормоз	Отговор на училището	Документиране	Процедури за интервенция
Първо – ниско нарушаване на правилата	Действията се предприемат от учителя, заедно с родител, като се предприема педагогическа работа – индивидуално, за група деца или за цялата група. При повторение на насилственото поведение или ако едно и също дете е тормозено нееднократно, тогава се предприемат действия, предписани за ситуации от нива две или три	Ситуациите от първо ниво не се документират	1.Откриване на ситуация на тормоз-подборно информиране за случилото се от всички участници. 2.Прекратяване на ситуацията и успокояване към всички участници. 3.Уведомяване на родители. 4.Консултации-предприемане на индивидуални разговори с участниците. 5.Мерки и действия от страна на учителя за намиране на решение. 6.Мониторинг на предприетите мерки и действия.
Второ – повтаряне на едни и същи нарушения на правилата или с по-сериозни последици	Действията се предприемат учител, психолог, представител на Координационния съвет, директор и родител. КС прави оценка на риска и се инициира индивидуална работа по случая.	Ситуацията се документира в Дневник за регистриране на случаите на тормоз.	1.Откриване на ситуацията. 2.Прекратяване на ситуацията и успокояване към всички участници. 3.Уведомяване на ОЗД и/или полиция по преценка. Уведомяването е задължително и незабавно в случаи на сексуален тормоз. 4.Уведомяване на родител. 5.Консултации. 6.Мерки и действия-работа на КС. 7.Мониторинг на предприетите мерки и действия.
Трето – злоупотреба със сила и при екстремни ситуации, в които съществува опасност за живота	Незабавно се уведомява ОЗД и/или органите на полицията. Действията се предприемат от директор заедно с КС със задължителното участие на родител и компетентни власти - ОЗД, полиция, центрове за социална работа, здравни	Ситуацията се документира в Дневника за регистриране на случаите на тормоз. Предприема се интензивна работа, включваща всички участници, оценка на	1.Откриване на ситуация на тормоз и незабавно уведомяване на ОЗД и/или органите на полицията. 2.Прекратяване на ситуацията и успокояване към всички участници. 3.Уведомяване на родител. 4.Консултации – индивидуални разговори с участниците. 5.Мерки и действия от страна

	центрове и др. Отговорът на училището може да включва насочване към МКБППМН и полицията, ОЗД и общината, съставяне на протокол за тормоз и възстановяване на щетата, включване на учениците в допълнителни програми, насочване към услуги в общността	потребностите и план за действие и се инициират процедури в съответствие със закона.	на КС, интензивна работа по случая и насочване към други служби и/или услуги от страна на директора. 6.Мониторинг на предприетите мерки и действия
--	--	---	---

Процедура за реагиране спрямо участници в ситуация на тормоз

	ЖЕРТВА	НАСИЛНИК	НАБЛЮДАТЕЛ
Първи етап	Да се прекрати насилието		Активни в прекратяването и търсене на помощ
	Да се избегнат коментари и обяснения на място, ако ситуацията е много емоционална		
	Да се успокои и осигури защита на жертвата	Да се успокои насилникът	
	Да се посочи нарушеното правило и да се позове на това		
Втори етап	Разговор с жертвата	Разговор с насилника	Подтикване към подкрепа на жертвата и на насилника
	Последици – дисциплиниране или възстановяване на щетата		
	Наблюдение		
Трети етап	Включване на различни групи + помощ на съветници на връстниците		Подтикване към подкрепа на жертвата и на насилника
	Включване на родителите		
Четвърти етап		Допълнителни възпитателни методи	
Пети етап		Възпитателни мерки, прилагайки правилника на ДГ	
Шести етап	Специализирана помощ – подход	Специализирана помощ – подход	